

16. Ontruimingsbescherming; wat is dat ook al weer?

Zeven punten van aandacht voor huurder en verhuurder BW

MR. J.A. VAN STRIJEN EN MR. L. VAN EGTEREN

Een huurder moet bij het einde van de huur het gehuurde in beginsel direct aan de verhuurder ter beschikking stellen. Bij de huur van een ruimte waarop het regime van art. 7:230a BW van toepassing is (hierna '230a-ruimte'), is dit anders: in beginsel is de huurder niet direct tot ontruiming verplicht, maar mag hij nog minimaal twee maanden van de voorheen gehuurde 230a-ruimte gebruikmaken. Dit wordt de 'ontruimingsbescherming' van de huurder genoemd. In dit artikel wordt allereerst kort ingegaan op de vraag wanneer sprake is van een 230a-ruimte. Alhoewel het artikel niet nieuw is, komt in jurisprudentie nog regelmatig de vraag aan de orde wanneer de huurder recht heeft op ontruimingsbescherming en hoe deze kan worden verlengd. Aan de hand van recente uitspraken worden zeven punten van aandacht voor huurder en verhuurder gegeven met betrekking tot 230a-ruimte.

1. Inleiding

Art. 7:230a BW heeft betrekking op de huur/verhuur van gebouwde onroerende zaken of gedeelte(n) daarvan, niet zijnde woonruimte of een bedrijfsruimte krachtens art. 7:290 BW (hierna '290-bedrijfsruimte'). Voor de vaststelling of sprake is van 230a-ruimte is dus allereerst van belang of sprake is van de huur van een gebouwde onroerende zaak en vervolgens de bestemming van het gehuurde.

De Hoge Raad heeft in 2014 geoordeeld dat sprake is van een gebouwde onroerende zaak in de zin van art. 7:230a BW indien: *'zich op of onder de grond een gebouw bevindt, tenzij dat gebouw als een onderdeel van het gehuurde van verwaarloosbare betekenis is. Onder 'een gebouw' dient te worden verstaan een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt (vgl. art. 1, aanhef en onder c, Woningwet). Ook een zaak die niet (geheel) aan deze omschrijving voldoet kan onder omstandigheden worden aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak. Een enkele verharding of bewerking van de grond is echter in de regel niet toereikend om een zaak aan te merken als 'gebouwd' in de zin van art. 7:230a BW.'*¹

In de praktijk was behoefte aan een dergelijk arrest van de Hoge Raad. Eerder was in lagere rechtspraak ook geoordeeld dat de huur van een (buiten) tennisbaan en van een geasfalteerde parkeerplaats viel onder het regime van art.

230a. Deze lagere rechtspraak is inmiddels ingehaald door het arrest van de Hoge Raad.

Als de huurder enkel een perceel huurt en daar zelf een opstal op plaatst, dan is sprake van huur van onbebouwde grond en wordt aan art. 7:230a BW niet toegekomen.

Om te beoordelen of er sprake is van de huur van (i) woonruimte, (ii) 290-bedrijfsruimte of (iii) 230a-ruimte, moet worden gekeken naar de specifieke bestemming van het gehuurde. Beslissend hiervoor is hetgeen partijen bij het sluiten van de huurovereenkomst voor ogen heeft gestaan, waarbij mede de inrichting van het gehuurde in aanmerking wordt genomen.² De praktijk laat zien dat het niet altijd eenvoudig is vast te stellen of sprake is van woonruimte, 290-bedrijfsruimte dan wel 230a-ruimte. Daarnaast kan sprake zijn van een gemengde huurovereenkomst of van zogenoemde connexiteit.³ In dit artikel gaan we hier verder niet op in en beperken wij ons tot de situatie dat het 230a-ruimte betreft.

2. Zeven punten van aandacht

2.1 Verhuurder moet de ontruiming aanzeggen

De huurder van 230a-ruimte heeft (onder voorwaarden) gedurende een periode van twee maanden ontruimingsbe-

¹ HR 11 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:899, NJ 2014/438 (KNVvL/Staat, Vliegveld Valkenburg).

² HR 24 december 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC1198, NJ 1994/215 (Amsterdam-Semarang/Geelhoed).

³ Zie bijvoorbeeld: Hof 's-Hertogenbosch 5 juli 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:2844, WR 2018/175 m.nt. mr. H.J. Rossel (Armenhuisje); Rb. Rotterdam 17 mei 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:4032, WR 2018/160.

scherming. Deze termijn van twee maanden dient restrictief te worden geïnterpreteerd. De periode van ontruimingsbescherming van de huurder vangt aan ná het eindigen van de huurovereenkomst en het verstrijken van de datum waartegen ontruiming is aangezegd. Deze periode van ontruimingsbescherming start dus niet automatisch op de einddatum van de huurovereenkomst.

Een huurovereenkomst die is aangegaan voor bepaalde termijn eindigt in beginsel door het verstrijken van deze bepaalde termijn krachtens art. 7:228 BW. Een huurovereenkomst die voor onbepaalde tijd is aangegaan óf voor onbepaalde tijd is verlengd, eindigt door opzegging. De opzegging moet plaatsvinden tegen een voor huurbetaling overeengekomen dag met een opzegtermijn van tenminste één maand, zoals bepaald in art. 7:228 lid 2 BW. Vaak komen huurder en verhuurder echter een langere opzegtermijn overeen. Daarnaast wordt in huurovereenkomsten regelmatig opgenomen dat de huurovereenkomst pas eindigt nadat deze is opgezegd, ook al is deze aangegaan voor een bepaalde termijn.

Het begin van de schorsingstermijn van twee maanden is – zoals al kort beschreven – *niet* het tijdstip waarop de huur eindigt, maar *het tijdstip waartegen de ontruiming is aangezegd*. De ontruiming moet door de verhuurder schriftelijk worden aangezegd. Ook als een huurovereenkomst voor bepaalde tijd aan het einde van de termijn van rechtswege eindigt. Het is van belang dat aan huurder kenbaar wordt gemaakt dat het gaat om een aanzegging tot ontruiming. *De enkele huuropzegging op zichzelf geldt dus niet tevens als ontruimingsaanzegging, maar de ontruimingsaanzegging kan wel in de opzegging zijn opgenomen. Indien de verhuurder de huurovereenkomst opzegt en niet tegelijkertijd de ontruiming aanzegt, dan begint de termijn van ontruimingsbescherming dus pas op een later tijdstip te lopen.* De wet schrijft niet voor dat de ontruiming moet worden aangezegd bij deurwaardersexploot of bij aangetekende brief. Het is uiteraard verstandig dit wel te doen om eventuele bewijsproblemen in een later stadium te voorkomen.

2.2 Huurder heeft niet altijd ontruimingsbescherming

De ontruimingsbescherming geldt niet voor een huurder die (i) zelf de huurovereenkomst heeft opgezegd, (ii) uitdrukkelijk met de beëindiging van de huurovereenkomst heeft ingestemd, of (iii) veroordeeld is tot ontruiming wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen⁴.

In de meeste gevallen zal het duidelijk zijn of er sprake is van een huuropzegging door de huurder of een veroordelend vonnis tot ontruiming. Het is daarentegen niet altijd duidelijk of sprake is van een uitdrukkelijke instemming met de beëindiging. Van belang is dat de instemming moet hebben plaatsgevonden ná het tot stand komen van de huurovereenkomst (vgl. art. 7:272 lid 1 en art. 7:293 lid 3 BW). Uit de strekking van art. 7:230a lid 9 BW wordt in

het algemeen afgeleid dat een huurder een huurbeëindiging kan vernietigen indien deze *vóór of bij* het aangaan van de huurovereenkomst is overeengekomen. Als partijen een dergelijke huurbeëindigingsovereenkomst hebben gesloten na het ingaan van de huurovereenkomst, dan heeft huurder duidelijk afstand gedaan van zijn ontruimingsbescherming.

De situatie is minder eenduidig als partijen wel overleg hebben gehad of e-mails hebben gewisseld over de beëindiging van de huurovereenkomst, maar dit niet heeft geleid tot het ondertekenen van een beëindigingsovereenkomst. Een voorbeeld van het voorgaande vormt het vonnis van de Rechtbank Noord-Holland van 11 december 2014.⁵ In deze zaak had de verhuurder de huurovereenkomst aanvankelijk opgezegd en de ontruiming aangezegd tegen dezelfde datum. Op verzoek van huurder, middels verscheidene e-mails, zijn partijen een nieuwe ‘einddatum’ overeengekomen die ook wel aangeduid is als ‘verlenging van de huurovereenkomst’. De vraag was daardoor of huurder hiermee voldoende concreet en uitdrukkelijk had ingestemd met beëindiging van de huurovereenkomst. De voorzieningenrechter was van oordeel dat, in casu, geen sprake was van een uitdrukkelijke instemming van de huurder. Huurder kwam in dit geval geen beroep op ontruimingsbescherming toe op grond van de redelijkheid en billijkheid, meer expliciet op grond van rechtsverwerking. Huurder had in dit geval het gerechtvaardigd vertrouwen gewekt dat hij zijn recht op ontruimingsbescherming niet geldend zou maken na de door partijen nader af te spreken einddatum. Bovendien werd de positie van de verhuurder onredelijk verzwaaard. Zonder beëindigingsovereenkomst kan een huurder derhalve toch zijn recht op ontruimingsbescherming hebben prijsgegeven. Dit wordt echter niet snel aangenomen.

2.3 Huurder moet tijdig een (voorwaardelijk) verlengingsverzoek indienen

De ontruimingsbeschermingstermijn van twee maanden kan door de kantonrechter worden verlengd. Een verzoek tot het verlengen van de ontruimingsbescherming dient uiterlijk binnen de termijn van twee maanden te worden ingediend.⁶ De enkele indiening van het verlengingsverzoek heeft tot gevolg dat de ontruimingsplicht is geschorst, totdat de kantonrechter op het verzoek heeft beslist.

De wettelijke schorsingstermijn van twee maanden (art. 7:230a lid 1 en lid 3 BW) kan de eerste maal worden verlengd *tot één jaar* na de datum waarop de huurovereenkomst is geëindigd (dus met ten hoogste 10 maanden), en kan vervolgens nog tweemaal worden verlengd *met* telkens een jaar.

⁴ Zie: art. 7:230a lid 2 BW.

⁵ Zie: Rb. Noord-Holland 11 december 2014, ECLI:NL:RBNHO:2014:11758, WR 2015/98 m.nt. mr. J.A. van Strijen.

⁶ Voor een voorbeeld van een huurder die te laat was van het indienen met het verzoekschrift wordt verwezen naar Rb. Overijssel, 2 mei 2018, ECLI:NL:ROBOE:2018:1707, WR 2018/176 m.nt. F.C. Borst. Zie ook het artikel van mr. J.A. van Strijen, ‘Artikel 7:230a BW; wanneer moet het verzoekschrift worden ingediend’, VGFC 2010/06-04.

Het verzoek kan niet worden gedaan bij dagvaarding, of bij wijze van eis in reconventie in een door de verhuurder aangespannen ontruimingsprocedure. De termijn van twee maanden, zoals genoemd in art. 7:230a lid 1 en 3 BW, is een vervaltermijn. Derhalve kan deze termijn niet worden gestuit of anderszins worden geschorst. Op deze vervaltermijn is de Algemene termijnenwet (Atw) van toepassing. Bij twijfel of discussie over de kwalificatie van de huurovereenkomst kan de huurder een *voorwaardelijk* verlengingsverzoek indienen. Hierbij dient de huurder primair te verzoeken hem in zijn verzoek niet-ontvankelijk te verklaren. Dit kan bijvoorbeeld door te stellen dat geen sprake is van een huurovereenkomst (betreffende 230a-ruimte), en/of dat de huurovereenkomst niet rechtsgeldig is geëindigd, en/of dat de ontruiming niet (rechtsgeldig) is aangezegd. Subsidiair (of meer subsidiair) dient de huurder verlenging van de schorsingstermijn te verzoeken.

Hoewel het vragen om een verklaring voor recht in beginsel is voorbehouden in een dagvaardingsprocedure, is het onder omstandigheden mogelijk (voor zowel huurder als verhuurder) in een verzoekschriftprocedure een verklaring voor recht te vragen met betrekking tot de kwalificatie van de huurovereenkomst en daarmee het toepasselijke huurregime.⁷ Het is denkbaar dat het verzoekschrift is ingesteld door huurder en verhuurder een tegenstrijdige stelling inneemt. De gevraagde verklaring voor recht volgt dan op basis van tegenspraak.

Bij het onderzoek naar de voorvragen komen de inhoudelijke aspecten van de huurverhouding aan de orde, die in de verlengingsprocedure zelf – in engere zin – geen rol spelen. Bij de hier bedoelde voorvragen gaat het om vragen als: Is er sprake van een huurovereenkomst? Wat is de aard van de huurovereenkomst? Is art. 7:230a BW van toepassing? Is de overeenkomst voor bepaalde of onbepaalde tijd aangegaan? Is de huurovereenkomst (rechtsgeldig) opgezegd? Is opgezegd in strijd met de redelijkheid en billijkheid? Is sprake van misbruik van bevoegdheid? Is (rechtsgeldig) ontruiming aangezegd? Naar vaste rechtspraak – en recentelijk nog weer bevestigd – heeft een onvoorwaardelijke beslissing van de rechter op een of meer van de voorvragen in het kader van een op art. 7:230a BW gebaseerde verzoekschriftprocedure ook bindende kracht in een latere ontruimingsprocedure tussen partijen⁸, of in een dagvaardingsprocedure.⁹

Het verdient opmerking dat het te allen tijde van belang is tijdig een eventueel voorwaardelijk verlengingsverzoek in te stellen naast een eventueel primair verzoek tot niet-ontvankelijkverklaring. Immers, laat men dit achterwege en blijkt vervolgens (bijvoorbeeld in de door de verhuurder aangespannen ontruimingsprocedure) dat er wel degelijk sprake

is van 230a-ruimte en/of van een deugdelijke huuropzegging en/of ontruimingsaanzegging, dan is de huurder doorgaans te laat om nog een verlengingsverzoek in te dienen.

Ook een eventueel tweede en volgend verzoek tot verlenging moet tijdig worden ingediend. Op grond van de wet moet dit *uiterlijk een maand voor het verstrijken van de termijn* van de voorafgegane schorsing. Het betreft hier een vervaltermijn, zoals ook het geval is bij de tweemaandstermijn van art. 7:230a lid 1 en 3 BW. Is het verzoek te laat ingediend, dan is de verzoeker niet ontvankelijk.¹⁰ Het definitieve uiterste ontruimingstijdstip is dan de laatste dag van de verlengingstermijn die vastgesteld is in de eerste c.q. tweede verlengingsbeschikking. In de beschikking houdende niet-ontvankelijkverklaring wordt geen ontruimingstermijn bepaald en wordt evenmin een veroordeling tot ontruiming uitgesproken.

Een verzoekschriftprocedure ex art. 7:230a BW kan soms lang duren. Het kan dan ook voorkomen dat de uiterste datum voor het indienen van een verlengingsverzoek is verschenen voordat in de lopende procedure uitspraak is gedaan. Voor een situatie waarin dit speelde wordt verwezen naar twee vonnissen van dezelfde dag van de Rechtbank Overijssel. Hieruit blijkt wel dat er soms nog wat praktische mogelijkheden zijn. Alhoewel huurder te laat was met zijn tweede verzoek en duidelijk was dat huurder geen recht meer had op ontruimingsbescherming werd de vordering tot ontruiming toegewezen op een ruime termijn van meer dan vier maanden, waardoor huurder alsnog een redelijke termijn had om tot ontruiming over te gaan.¹¹

2.4 De belangenafweging van huurder en verhuurder bij ontruiming

Het verzoek tot ontruimingsbescherming van de huurder kan uitsluitend worden toegewezen indien de belangen van de huurder en van de onderhuurder aan wie bevoegdlijk is onderverhuurd door de ontruiming ernstiger worden geschaad dan de belangen van de verhuurder bij voortzetting van het gebruik door de huurder (art. 7:230a lid 4 BW).

Indien de rechter oordeelt dat de belangen van de verhuurder prevaleren, dan wijst hij het verzoek van de huurder af en bepaalt hij de termijn van ontruiming (art. 7:230a lid 7 BW). Mocht de rechter daarentegen van oordeel zijn dat de belangen van de huurder en van de onderhuurder – aan wie bevoegd is onderverhuurd – door de ontruiming ernstiger worden geschaad dan die van de verhuurder in geval van voortzetting van het gebruik door de huurder, dan wijst hij het verlengingsverzoek toe. De belangen van de huurder (en onderhuurder) moeten dus ernstiger worden geschaad dan die van de verhuurder. Indien beiden in gelijke mate in hun

7 Rb. Midden-Nederland 25 mei 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:3151, *WR* 2016/152 m.nt. mr. M.F.A. Evers.

8 HR 30 oktober 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2759 en Rb. Overijssel 18 maart 2019, ECLI:NL:RBOVE:2019:915 (en ECLI:NL:RBOVE:2019:916).

9 Hof Amsterdam, 3 april 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1106, *WR* 2018/112.

10 Rb. Overijssel 18 maart 2019, ECLI:NL:RBOVE:2019:915 en ECLI:NL:RBOVE:2019:916.

11 Zie voetnoot 8 en 9.

belangen worden geschaad, dient het verzoek te worden afgewezen.

Als uitzondering op het voorgaande geldt dat indien de verhuurder aannemelijk maakt dat van hem niet kan worden gevergd dat de huurder langer het recht op het gebruik van de zaak of gedeelte daarvan behoudt wegens (i) onbehoorlijk gebruik van het (voormalig) verhuurde ex art. 7:213 BW, of (ii) ernstige overlast, de medegebruikers dan wel hemzelf aangedaan ex art. 7:213 BW of (iii) wanbetaling ex art. 7:212 BW, het verzoek wordt afgewezen (art. 7:230a lid 4 BW). Aan de belangen van huurder wordt dan niet meer toegekomen.

Voor een voorbeeld van een situatie waarin het verzoek tot verlenging van de ontruimingstermijn is toegewezen wordt verwezen naar een arrest van het Hof Amsterdam van 22 maart 2016.¹² In casu had de huurovereenkomst betrekking op de huur van een fysiotherapie ruimte. De belangen van de huurder werden in deze zaak ernstiger geschaad dan de belangen van verhuurder, nu huurder (i) geld had geïnvesteerd in het gehuurde en dit nog niet was terugverdiend, (ii) lastig een vervangende praktijkruimte in de omgeving kon huren, (iii) een goed samenwerkingsverband had met vier huisartsen en (iv) veel naamsbekendheid had op de betreffende locatie.

Voor een voorbeeld waarin het verzoek tot verlenging van de ontruimingstermijn is afgewezen, wordt verwezen naar een vonnis van de Rechtbank Rotterdam van 12 november 2018.¹³ In deze zaak had de huurder, gevestigd in een winkelstraat, een onderneming die zich bezighield met reisbemiddeling. Het belang van de verhuurder om in het winkelgebied uitsluitend winkels met de bestemming Food, Fashion, Design te plaatsen, gelet op de vraag vanuit het winkelend publiek, woog volgens de rechter zwaarder dan de belangen van huurder bij niet-ontruiming.

2.5 Vergoeding tijdens voortgezet gebruik

Indien de huurovereenkomst eindigt en de huurder nog gebruik blijft maken van de zaak, dan dient de huurder een 'som' te betalen als vergoeding voor het voortgezet genot van de zaak. Over het algemeen is dit bedrag gelijk aan het bedrag dat huurder laatstelijk moest betalen op grond van de huurovereenkomst. Indien er geen discussie bestaat over de hoogte van het bedrag, dan staat de betalingsverplichting van de huurder vast. Mochten de partijen, in het kader van de verlengingsprocedure, het daarentegen niet eens zijn over de hoogte van het bedrag, dan stelt de kantonrechter het bedrag vast in de verlengingsbeschikking. De partij die een aanpassing van de vergoeding wenst, zal stukken in het geding moeten brengen ter onderbouwing. Bij afwijzing

van het verlengingsverzoek volgt krachtens art. 7:230a lid 6 BW geen vaststelling van de vergoedingssom. De kantonrechter kan echter wel reeds vóór het geven van de beschikking en dus hangende de procedure, op verzoek van zowel de huurder als de verhuurder in het kader van een voorlopige voorziening een voorlopige vergoedingssom bepalen.

Het vast te stellen bedrag dient 'redelijk' te zijn 'gezien het huurpeil ter plaatse'.¹⁴ Kantonrechters blijken echter vrij zelden op verzoek de gebruiksvergoeding aan te passen.¹⁵ Naast een aanpassing op grond van de redelijkheid met betrekking tot het huurpeil ter plaatse, blijkt een aanpassing ook mogelijk te zijn indien sprake is van verminderd huurgenot.¹⁶

2.6 Kantonrechter stelt bij afwijzing datum van ontruiming vast

Indien de kantonrechter het (hernieuwde) verlengingsverzoek afwijst, stelt hij in de beschikking tevens het tijdstip van de ontruiming vast. Het door de kantonrechter te bepalen tijdstip van ontruiming kan ook na het einde van de schorsingstermijn liggen. De afwijzende beschikking is een ontruimingstitel. Het is voor de verhuurder van belang dat hij een uitvoerbaar bij voorraad-verklaring vraagt. Mocht de huurder, ondanks het appèlverbod van art. 7:230a lid 8 BW, hoger beroep instellen, dan heeft dit hoger beroep (door de uitvoerbaar bij voorraad-verklaring) geen schorsende werking.

2.7 Geen hoger beroep, tenzij

Tegen de beschikking op een verzoek ex art. 7:230a BW staat op grond van lid 8 geen hogere voorziening open. Hoger beroep en beroep in cassatie zijn dus uitgesloten. Het is vaste rechtspraak dat hoger beroep tegen een beschikking ex art. 7:230a lid 1 en 5 BW ondanks het rechtsmiddelenverbod mogelijk is indien (i) art. 7:230a BW ten onrechte niet is toegepast¹⁷, (ii) art. 7:230a ten onrechte is toegepast en de Kantonrechter aldus buiten het toepassingsgebied van dat artikel is getreden¹⁸ en (iii) bij de totstandkoming van de beschikking een zo fundamenteel rechtsbeginsel is veronachtzaamd dat van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak niet meer kan worden gesproken¹⁹. Dit laatste is door de Hoge Raad geoordeeld in een zaak die geen betrekking had op art. 7:230a BW, maar aangenomen moet worden dan dit ook van toepassing is op het rechtsmiddelenverbod van lid 8. Deze punten worden vaak aangeduid als 'voorvragen' waar derhalve wel hoger beroep tegen openstaat. Hier vallen bijvoorbeeld kwalificatievragen onder, maar ook vragen over de opzegging van de huurovereenkomst.

14 Rb. Amsterdam, 27 april 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW6594, vgl. HR 24 februari 1984, ECLI:NL:HR:1984:AG4767, NJ 1984/788.

15 Rb. Amsterdam 14 januari 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:544.

16 Rb. Zeeland-West-Brabant (ktr. Tilburg) 12 maart 2014, ECLI:NL:RBZWB:2014:1804.

17 Hof Den Haag 29 januari 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:266.

18 Hof Amsterdam 30 oktober 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:4020.

19 HR 22 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:972.

12 Hof Amsterdam 22 maart 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:1088.

13 Zie: Rechtbank Rotterdam 12 november 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:8588.

3. Conclusie

De huurder van 230a-ruimte heeft na het einde van de huur ontruimingsbescherming, tenzij hij de huurovereenkomst zelf heeft opgezegd, heeft ingestemd met de beëindiging of de huurovereenkomst is ontbonden als gevolg van een tekortkoming door de huurder. De wettelijke termijn van ontruimingsbescherming kan op verzoek van de huurder door de kantonrechter worden verlengd. Alhoewel geen sprake is van een nieuw wetsartikel, blijkt uit de rechtspraak dat de toepassing regelmatig tot problemen aanleiding geeft. Door middel van de beschreven zeven punten van aandacht hopen wij huurder en verhuurder te behoeden voor de valkuilen.

Over de auteurs

Mw. mr. J.A. van Strijen

Werkzaam als advocaat binnen de praktijkgroep Real Estate & Infrastructure van NautaDutilh N.V.

Mr. L. (Lidewij) van Egteren

Werkzaam als advocaat binnen de praktijkgroep Real Estate & Infrastructure van NautaDutilh N.V.